

صرف کتب و بیوی

مصنفہ

شیخ العلاء حضرت مولانا حافظ محمد جمال الدین صاحب بانی مدرسہ عربیہ اسلامیہ شریف
نزد قاسمیہ ملتان

بتصحیح تام

استاذ العلماء حضرت مولانا محمد رفیع الدین صاحب مدرسہ گھوٹہ شریف

بانتظام

ابوالعارف عبدالعزیز صاحب مدرسہ قائم العلوم - ملتان

و منہ جامعہ عثمانیہ ملتان

ناشر: مکتبہ قاسمیہ، سول ہسپتال، ملتان

صرف کتب و بیوگرافی

مصنفہ

شیخ العلماء حضرت مولانا حافظ محمد جمال الدین صاحب بانی مدرسہ عربیہ اسلامیہ پٹنہ شریف
سزہ قاسمیہ لائبریری ملتان

بتصحیح تام

استاذ العلماء حضرت مولانا محمد رفیع الدین صاحب مدرسہ گھوٹہ شریف

بافتتاح

ابوالعارف عبدالنور محمد قاسم مدرس قاسم العلوم - ملتان

وہم جامعہ عثمانیہ ملتان

ناشر: مکتبہ قاسمیہ، سول ہسپتال، ملتان

صرف گہوڑی اور حالاتِ مصنف

بفضلہ تعالیٰ یہ کتاب علمِ صرف میں یگانہ حیثیت رکھتی ہے۔ اس میں چند خصوصیات ہیں۔
صرف گہوڑی جو دوسری کتبِ صرف میں نہیں پائی جاتی۔ صرف گہوڑی کے یاد کرنے سے ایسی استعداد پیدا ہو جاتی ہے کہ طالبِ علم تمام کتبِ صرف سے بے نیاز ہو جاتا ہے۔ یہ صرف علما میں ایسی مقبول ہوئی کہ مدارس عربیہ نے اس کو پڑھنا شروع کر دیا۔ اور اس کی مانگ عام ہو گئی ہے۔

حالاتِ مصنف (۱) حضرت کا اسم گرامی شیخ العلاء الحافظ محمد جمال الدین بن محمد صالح بن محمد شریف ہے۔ ان کے ابا رحمۃ اللہ علیہ نے اس مدرسہ میں ابتدائی تعلیم حاصل کر کے مختلف مدارس میں تعلیمی فراغت پائی۔

(۲) پھر تفصیلِ علم کے بعد گہوڑی کی درس گاہ میں تدریس شروع فرمادی۔ آپ کے درس میں سینکڑوں علما کرام نصیب یاب ہوئے۔

(۳) شیخ العلاء نے علمِ صرف پڑھانے کا طریقہ مسلو کا چھوڑ کر ایک آسان اور نفع مند طریقہ ایجاد فرما کر قوانینِ صرف کا مجموعہ بنام صرف گہوڑی تصنیف فرما کر علما اسلام پر احسان کیا۔

آپ کے سینکڑوں شاگردوں نے ملک کے گوشہ گوشہ میں تعلیم دین اور تبلیغ اسلام کا کام اپنی پوری تلامذہ قربانی سے سرانجام دیا۔ خاص کر حضرت کے مقبول ترین شاگرد شیخ الحدیث حضرت مولانا غلام محمد صاحب ہیں۔ جو اپنے استاذِ مکرم (مولانا جمال الدین) کی درس گاہ گہوڑی (نزد قاسم بیہستان) میں عرصہ دراز تمام علوم کی تدریس فرماتے رہے۔ اس کے بعد شیخ الجامع کے عہدہ پر مدرسہ عباسیہ بہاول پور میں ہزاروں علما کو علم کی دولت سے مالا مال فرمایا۔

آپ کی مشہور تصانیف (۱) صرف گہوڑی (۲) ترکیب مائتہ حال (۳) فوائد رفیعہ (۴) تصانیف حاشیہ متن متین (۵) رسالہ فوق العقد (۶) تحقیق علم غیب۔

مقامِ سستی گہوڑی نزد قاسم بیہستان شملہ میں انتقال فرمایا۔ آپ کو مدرسہ کے قبرستان وفات میں دفن کیا گیا۔

لَقَدْ كَفَرَ اللَّهُ شِرَاءَ وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَثْوَاةً —

صَوْتُ كُتُوْبِي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تُعْصِرْ دُرِّيًّا يُخْرِجُ
رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

نَحْمَدُكَ يَا وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِكَ الْكَرِيمِ يَا بَدَانَ اسْعَدَكَ اللَّهُ تَعَالَى فِي الدُّنْيَا

این را
مراقب
گویند

که کلمات لغت عرب بر سه قسم است اسم است و فعل است و حرف است
اسم چون رَبُّ و فَرَسٌ و فعل چون مَرَبٌ و دَحْرَجٌ و حرف چون مَن و اَلْ

اسم بر سه قسم است ثلاثی و رباعی و خماسی ثلاثی سه حرفی را گویند چون
زَيْدٌ و رباعی چهار حرفی را گویند چون جَعْفَرٌ و خماسی پنج حرفی را گویند چون عَفْرَجٌ جَسَلٌ

فعل بر دو قسم است ثلاثی و رباعی ثلاثی چون مَرَبٌ و رباعی چون دَحْرَجٌ
يَدَا نِكَحٌ میزان کلام عرب فاء و عین و لام است و حرف بر دو قسم است

حرف اصلی و حرف زائده حرف اصلی آنست که در مقابل فاء و عین و لام بود و
در جمیع تصرفیات کلمه موجود بود و لفظاً یا تحت تدبیراً چون حروف مَرَبٌ بر وزن

فَعَلٌ و حرف زائده آنست که در مقابل فاء و عین و لام نبود در جمیع تصرفیات
کلمه موجود نبود و لفظاً نه تحت تدبیراً چون همزه اَلْ کَرَمٌ بر وزن اَفْعَلٌ و حرف اصلی در

ثلاثی سه اند فاء و عین و یک لام چون مَرَبٌ بر وزن فَعَلٌ و حرف اصلی در
رباعی چهار اند فاء و عین و دو لام چون دَحْرَجٌ بر وزن فَعْلَلٌ و حرف اصلی در خماسی

پنج اند فاء و سه لام چون عَفْرَجٌ بر وزن فَعْلَلَلٌ
ثلاثی - بر دو قسم است ثلاثی مجرد و ثلاثی مزیدیه ثلاثی مجرد آنست که بر سه حرف

اصلی او حرفی زیاده نبود چون هتَرَابَ بر وزن فَعَلَ و تَلَاتِي مزید فیہ آنست که بر سه
حرف اصلی او حرفی زیاده بود چون اَکُوْمَ بر وزن اَفْعَلَ رباعی نیز بر دو قسم
است رباعی مجرد و رباعی مزید فیہ. رباعی مجرد آنست که بر چهار حرف اصلی
او حرف زیاده نبود چون دَحْوَجْ بر وزن فَعَّلْ. و رباعی مزید فیہ آنست که
بر چهار حرف اصلی او حرفی زیاده بود چون تَدَاخُجْ بر وزن تَفَعَّلْ. خماسی نیز
بر دو قسم است خماسی مجرد و خماسی مزید فیہ خماسی مجرد آنست که بر پنج حرف
اصلی او حرف زیاده نبود چون جَحَسِرِشْ بر وزن فَعَّلِلْ و خماسی مزید فیہ آنست
که بر پنج حرف اصلی او حرفی زیاده بود خندا لیس بر وزن فَعَّلِيسْ -
پدائیکه جمله اسمائے متمکنه و افعال متصرفه از هفت قسم برون نیست

(شعر) صحیح است و مثال است و مضاعف

لفف و ناقص و هموز و اجوف ،

صحیح آنست که حرفی از حروف اصلی و حرف علقه و همزه و حرف مکرر نباشد چون هتَرَابَ
بر وزن فَعَلَ و هموز آنست که حرفی از حروف اصلی او همزه باشد پس اگر
همزه در مقابله فاء بود آن را هموز الفاء گویند چون اَمَرَ بر وزن فَعَلَ و اگر همزه
در مقابله عین بود آن را هموز العین گویند چون سَأَلَ بر وزن فَعَّلْ
و اگر همزه در مقابله لام بود آن را هموز اللام گویند چون قَرَأَ بر وزن فَعَلَ -
پدائیکه حرفی که در کتابت چون عَصَاء ایتاده نوشته شود اگر در تلفظ متحرک
یا ساکن یا ضغفه باشد همزه است و اگر ساکن بی ضغفه باشد الف است
مضاعف آنست که حرفی از حروف اصلی او حرف مکرر باشد و مضاعف
بر دو قسم است عین ثلاثی و مضاعف رباعی مضاعف ثلاثی آنست که در مقابله عین
و لام کلمه او حرف مکرر باشد چون کَدَدَانْ بر وزن فَعَّلَنْ و مضاعف رباعی

علمه و در بعضی حرف اصلی حرف زیاده است حالانکه این را هموز گویند جواب دارد و در مورد مضاعف رباعی آنست

آنست که در مقابلہ فاء و لام اولی و عین و لام ثانی او حرفی مکرر باشد چون
 زَلُّوا بِرُوزِنَ فَعَلًا اَنَا مِثْلُ دَدَتِ وَ قَلِقٌ وَ سَلْسَبِيلٌ قَلِيلٌ اَنْدُ و مِثَالُ
 آنست که در مقابلہ فاکلمه او حرف علت بود چون وَعَدَا بِرُوزِنَ فَعَلًا
 و حرف علت سه اند و او، الف و یا چون جمع کجا و اسی شود۔ بیت

حرف علت نام کردند و او و الف و یا می را

هر که را در بی رسد ناچار گوید و اے را،

لَئِنْ آتَى حَرْفِ عِلَّتِ رَا كُوْنِيْدُ كَمَا كُنْ بِاَشَدَّ حَسْرَتٍ مَّا قَبْلُشَ مُوَافِقٌ بِاَشَدَّ
 نباشد چون قَوْلٌ بِرُوزِنَ فَعَلًا و تَدَهْ آتَى حَرْفِ عِلَّتِ رَا كُوْنِيْدُ كَمَا كُنْ بِاَشَدَّ و
 حَرَكَتِ مَّا قَبْلُشَ مُوَافِقٌ بِاَشَدَّ چُونِ هُنُوْرِيْبٍ ذَقِيْلٌ وَقَالَ۔ و اجوف آنست
 که در مقابلہ عین کلمه او حرف علت بود چون قَوْلٌ بِرُوزِنَ فَعَلًا و ناقص آنست
 که در مقابلہ لام کلمه او حرف علت بود چون رَمِيْتُ بِرُوزِنَ فَعَلًا۔

و لفیف برد قسم است، لفیف مقرون و لفیف مفروق، لفیف مقرون
 آنست که در مقابلہ عین و لام کلمه او حرف علت بود چون هَلُوْنِيْتُ و
 بِرُوزِنَ فَعَلًا و لفیف مفروق آنست که در مقابلہ فاء و لام کلمه او حرف علت
 بود چون وَقِيْتُ بِرُوزِنَ فَعَلًا اَنَا مِثْلُ دَدَتِ وَ قَلِقٌ وَ سَلْسَبِيلٌ قَلِيْلٌ اَنْدُ و دَوْدِيْتُ وَ
 نَبِيْتُ اَتَلَّ اَنْدُ۔

اسم برد و قسم است اسم جامد و اسم مصدر۔ (اسم جامد آنست که
 از وی چیزی اشتقاق کرده نشود و در آخر معنی فارسی احوال و نون یا تا و نون نباشد
 چون حَرْبٌ و فَرَسٌ و اسم مصدر آنست که از وی چیزی اشتقاق
 کرده شود و در آخر معنی فارسی او دال و نون یا تا و نون باشد چون الضَرْبُ
 نَدَنٌ وَ الْقَتْلُ وَ كُشْتَنٌ، ۔

هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ

صَوْنٌ كِبِيرٌ فِعْلٌ مُضَارِعٌ مَعْلُومٌ
تَضْرِبُ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ
تَضْرِبُونَ تَضْرِبِينَ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ

صَوْنٌ كِبِيرٌ فِعْلٌ مُضَارِعٌ مَجْرُومٌ
تَضْرِبُ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ
تَضْرِبُونَ تَضْرِبِينَ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ تَضْرِبَانِ

صَوْنٌ كِبِيرٌ اِسْمٌ فَاعِلٌ
هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ
هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ هَضَبْتُ هَضْرًا بِهَمْزٍ

صَوْنٌ كِبِيرٌ اِسْمٌ مَفْعُولٌ
مَضْرُوبٌ مَضْرُوبَانِ مَضْرُوبَانِ مَضْرُوبَانِ مَضْرُوبَانِ
مَضْرُوبَةٌ مَضْرُوبَاتٌ مَضْرُوبَاتٌ مَضْرُوبَاتٌ مَضْرُوبَاتٌ

صَوْنٌ كِبِيرٌ فِعْلٌ مَجْرُومٌ
لَمْ تَضْرِبْ لَمْ تَضْرِبَانِ لَمْ تَضْرِبَانِ لَمْ تَضْرِبَانِ لَمْ تَضْرِبَانِ
لَمْ تَضْرِبُوا لَمْ تَضْرِبُوا لَمْ تَضْرِبُوا لَمْ تَضْرِبُوا لَمْ تَضْرِبُوا

صَوْنٌ كِبِيرٌ فِعْلٌ مَجْرُومٌ
لَمْ يُضْرَبْ لَمْ يُضْرَبَانِ لَمْ يُضْرَبَانِ لَمْ يُضْرَبَانِ لَمْ يُضْرَبَانِ
لَمْ يُضْرَبُوا لَمْ يُضْرَبُوا لَمْ يُضْرَبُوا لَمْ يُضْرَبُوا لَمْ يُضْرَبُوا

لَمْ تُضْرَبْ لَمْ تُضْرَبْ بِالْمُتَضَّرِ بَوَّاءَ لَمْ تُضْرَبْ لَمْ تُضْرَبْ بِالْمُتَضَّرِ بِنُونٍ
لَمْ تُضْرَبْ لَمْ تُضْرَبْ

صَوْتٌ كَبِيرٌ فِعْلٌ نَفْيٌ مُطْلَقٌ مَعْلُومٌ
لَا يُضْرَبُ لَا يُضْرَبُ بَانَ لَا يُضْرَبُ بِنُونٍ لَا تُضْرَبُ
لَا تُضْرَبُ بَانَ لَا تُضْرَبُ بِنُونٍ لَا تُضْرَبُ بَانَ لَا تُضْرَبُ بِنُونٍ
لَا أُضْرَبُ لَا أُضْرَبُ

صَوْتٌ كَبِيرٌ فِعْلٌ نَفْيٌ مُطْلَقٌ مَجْهُولٌ
لَا يُضْرَبُ لَا يُضْرَبُ بَانَ لَا يُضْرَبُ بِنُونٍ
لَا تُضْرَبُ لَا تُضْرَبُ بَانَ لَا تُضْرَبُ بِنُونٍ
لَا تُضْرَبُ بَانَ لَا تُضْرَبُ بِنُونٍ لَا تُضْرَبُ بَانَ لَا تُضْرَبُ بِنُونٍ
لَا أُضْرَبُ لَا أُضْرَبُ

صَوْتٌ كَبِيرٌ فِعْلٌ نَفْيٌ مُؤَكَّدٌ مَعْلُومٌ
لَنْ يُضْرَبَ لَنْ يُضْرَبَ بَانَ لَنْ يُضْرَبَ بِنُونٍ
لَنْ تُضْرَبَ لَنْ تُضْرَبَ بَانَ لَنْ تُضْرَبَ بِنُونٍ
لَنْ تُضْرَبَ بَانَ لَنْ تُضْرَبَ بِنُونٍ لَنْ تُضْرَبَ بَانَ لَنْ تُضْرَبَ بِنُونٍ
لَنْ أُضْرَبَ لَنْ أُضْرَبَ

صَوْتٌ كَبِيرٌ فِعْلٌ نَفْيٌ مُؤَكَّدٌ مَجْهُولٌ
لَنْ يُضْرَبَ لَنْ يُضْرَبَ بَانَ لَنْ يُضْرَبَ بِنُونٍ
لَنْ تُضْرَبَ لَنْ تُضْرَبَ بَانَ لَنْ تُضْرَبَ بِنُونٍ
لَنْ تُضْرَبَ بَانَ لَنْ تُضْرَبَ بِنُونٍ لَنْ تُضْرَبَ بَانَ لَنْ تُضْرَبَ بِنُونٍ
لَنْ أُضْرَبَ لَنْ أُضْرَبَ

صَوْتٌ كَبِيرٌ فِعْلٌ مُرَاضٍ مَعْلُومٌ
إِضْرَبُ إِضْرَبُ بَانَ إِضْرَبُ بِنُونٍ
مُؤَكَّدٌ بَانُونَ تَأْكِيدٌ ثَقِيلٌ إِضْرَبُ بَانَ إِضْرَبُ بِنُونٍ إِضْرَبُ بَانَ إِضْرَبُ بِنُونٍ

صَرف کبیر فعل نہی حاضر مہول الخ لَا تَضْرِبُ لَا تَضْرِبُ بِأَلَا تَضْرِبُ بِأَلَا تَضْرِبُ

مؤكد بالون تاکید ثقیله لَا تَضْرِبُ بِنَاءً لَا تَضْرِبُ بِنَاءً لَا تَضْرِبُ بِنَاءً لَا تَضْرِبُ بِنَاءً
لَا تَضْرِبُ بِنَاءً لَا تَضْرِبُ بِنَاءً مؤكداً بالون تاکید خفیفه لَا تَضْرِبُ بِنَاءً لَا تَضْرِبُ بِنَاءً
لَا تَضْرِبُ بِنَاءً :-

صَرف کبیر فعل نہی غائب معلوم لَا يَضْرِبُ لَا يَضْرِبُ بِأَلَا يَضْرِبُ بِأَلَا يَضْرِبُ

مؤكد بالون تاکید ثقیله لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً
لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً مؤكداً بالون تاکید خفیفه لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً
لَا يَضْرِبُ بِنَاءً :-

صَرف کبیر فعل نہی غائب مہول الخ لَا يَضْرِبُ لَا يَضْرِبُ بِأَلَا يَضْرِبُ بِأَلَا يَضْرِبُ

لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً مؤكداً بالون تاکید ثقیله لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً
لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً
مؤكد بالون تاکید خفیفه لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً لَا يَضْرِبُ بِنَاءً

صَرف کبیر اسم ظرف مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ

صَرف کبیر اسم آلہ مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ مَضْرُوبٌ

صَرف کبیر اسم آلہ وسطی مَضْرُوبَةٌ مَضْرُوبَةٌ مَضْرُوبَةٌ مَضْرُوبَةٌ مَضْرُوبَةٌ

صرف کبير اسم الكبرياء ^{منه} مِعْرَابٌ مِعْرَابَانِ مَعْرَابِيٌّ مَعْرَابِيٌّ

صرف کبير اسم ^{منه} تفضيل المذكر المذموم اَعْرَبٌ اَعْرَابَانِ اَعْرَابِيٌّ اَعْرَابِيٌّ

صرف کبير اسم ^{منه} تفضيل المذموم اَعْرَبٌ اَعْرَابَانِ اَعْرَابِيٌّ اَعْرَابِيٌّ

قوله ^{منه} تفضيل المذموم اَعْرَبٌ اَعْرَابَانِ اَعْرَابِيٌّ اَعْرَابِيٌّ

معانی و صیغه جرات باب اول

مَا ضَمِي مَعْلُومٌ

ضَرَبَ
ضَرَبَا
ضَرَبُوا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا
ضَرَبْتَا

زوان یک مرد در زمان گذشته صیغه واحد مذکر غائب فعل ماضی معلوم ثلاثی مجرد
 زندان و مردان // // // صیغه تشبیه مذکر غائبین الخ
 زندگان همه مردان // // // صیغه جمع مذکر غائبین الخ
 زوان یک زن // // // واحد مؤنثه غائبه الخ
 زوان دو زن // // // تشبیه مؤنث غائبین الخ
 زوان همه زنان // // // جمع غائبات
 زوی تو یک مرد // // // واحد مذکر مخاطب
 زوید شما دو مردان // // // جمع مخاطبین الخ
 زوید شما همه مردان // // // جمع مخاطبین الخ
 زوی تو یک زن // // // واحد مؤنثه مخاطبه الخ
 زوید شما دو زنان // // // تشبیه مخاطبین
 زوید شما همه زنان // // // جمع مخاطبات
 زوم من یک مرد یا یک زن // // // صیغه واحد متکلم الخ
 زویم ما دو مردان یا دو زنان یا همه مردان یا همه زنان صیغه
 فعل ماضی معلوم ثلاثی مجرد صحیح از باب فعلک یفعل

متکلم مع لغير

ما حنی جکول

زده شد آن یک مرد در زمان گذشته صیغه واحد مذکر غائب فعل ماضی مجهول
 زده شد عد آن دو مردان // // تشبیه مذکر غائبین // // اطلاق مجرور مبیح از باب فعل لفظی

زده شدند آن همه مردان // // جمع مذکر غائبین // //

زده شد آن یک زن // // واحد مؤنثه غائبه // //

زده شدند آن دو زنان // // تشبیه مؤنثه غائبین // //

زده شدند آن همه زنان // // جمع مؤنث غائبات // //

زده شدی تو یک مرد // // واحد مذکر مخاطب // //

زده شدید شما دو مردان // // تشبیه مذکر مخاطبین // //

زده شدید شما همه مردان // // جمع مذکر مخاطبین // //

زده شدی تو یک زن // // واحد مؤنثه مخاطبه // //

زده شدید شما دو زنان // // تشبیه مؤنث مخاطبین // //

زده شدید شما همه زنان // // جمع مؤنث مخاطبات // //

زده شدم من یک مرد یا یک زن // // صیغه واحد محکم // //

زده شدیم ما دو مردان یا دو زنان یا همه مردان یا همه زنان در زمان

ضرب
 ضربا
 ضربا بوا
 ضربا بیت
 ضربا بتا
 ضربا بین
 ضربا بیتا
 ضربا بتما
 ضربا بتم
 ضربا بیتا
 ضربا بتما
 ضربا بین
 ضربا بیتا
 ضربا بتا

مضارع مجهول

زده می شود یا خواهد زده شد آن کمر در در زمان حال یا استقبال صیغه واحد مذکر غائب
 زده میشوند یا خواهند زده شدند آن دو مرد و زمان آن فعل مضارع مجهول الح
 زده می شوند یا خواهند زده شدند آن همه مردان در زمان الح
 زده میشود یا خواهد زده شد آن یک زن در زمان حال یا استقبال الح
 زده میشوند یا خواهند زده شدند آن دو زنان الح
 زده میشوند یا خواهند زده شدند آن همه زنان الح
 زده میشود یا خواهد زده شد تو یک مرد الح
 زده میشود یا خواهد زده شد شما دو مرد الح
 زده میشود یا خواهد زده شد شما همه مردان الح
 زده میشود یا خواهد زده شد تو یک زن الح
 زده میشود یا خواهد زده شد شما دو زنان الح
 زده می شوید یا خواهید زده شد شما همه زنان الح
 زده میشود یا خواهد زده شد من یک مرد یا یک زن الح
 زده میشود یا خواهیم زده شد ما دو مردان یا دو زنان یا همه مردان
 یا همه زنان در زمان حال یا استقبال الح

يُضْرَبُ
 يُضْرَبَانِ
 يُضْرَبُونَ
 تُضْرَبُ
 تُضْرَبَانِ
 يُضْرَبَانِ
 تُضْرَبُ
 تُضْرَبَانِ
 تُضْرَبُونَ
 تُضْرَبِينَ
 تُضْرَبَانِ
 تُضْرَبِينَ
 أُضْرَبُ
 نُضْرَبُ

اسم فاعل

یک مرد زنده صیغه واحد مذکر اسم فاعل ثلاثی مجرد صحیح از باب فعل کفعل

دو مردان زنده صیغه تشبیه مذکر

همه مردان زنده صیغه جمع مذکر اسم

دو مردان زنده صیغه تشبیه مذکر

همه مردان زنده صیغه جمع مذکر اسم

دو مردان زنده صیغه تشبیه مذکر

همه مردان زنده صیغه جمع مذکر اسم

دو مردان زنده صیغه تشبیه مذکر

همه مردان زنده صیغه جمع مذکر اسم

همه مردان زنده صیغه جمع مذکر اسم فاعل

یک زن زنده صیغه واحد مؤنث اسم فاعل ثلاثی مجرد صحیح از باب فعل کفعل

دو زنان زنده صیغه تشبیه مؤنث

همه زنان زنده صیغه جمع مؤنث صام

دو زنان زنده صیغه تشبیه مؤنث

همه زنان زنده صیغه جمع مؤنث صامت

یک مراندک زنده صیغه واحد مذکر مصغر

یک زن اندک زنده صیغه واحد مؤنث مصغره

ضَارِبٌ

ضَارِبَانِ

ضَارِبُونَ

ضَارِبَتَانِ

ضَارِبَاتٌ

ضَارِبَاتٌ

ضَارِبَاتٌ

ضَارِبَاتٌ

اضْرِبْ بَاءً

اضْرِبْتَانِ

ضَارِبَتَانِ

ضَارِبَاتِنِ

ضَارِبَاتٌ

ضَارِبَاتٌ

ضَارِبَاتٌ

ضَارِبَاتٌ

ضَارِبَاتٌ